

ňuje, že se převod nemůže státi s v é m o c n ě. Tím, že vlastník služebné nemovitosti postupní prohlášení ve formě ověřené podepsal, dal souhlas k postupu služebnosti a nejde proto o svémocný postup osob ze služebnosti oprávněných. Nemohl proto vlastník nemovitosti napadati právem usnesení prvního soudu, vklad převodu práva služebnosti požívání na stěžovatele povolující. Tím méně tak mohli učiniti postupující. První soud také nepochybil, že k povolujícímu usnesení připojil slova: »avšak pouze po dobu života manželů Josefa a Julie H-ových«, poněvadž služebnost vtělena byla na dobu života těchto manželů a tedy, byla-li převedena na stěžovatele, uváděla tato slova jen v patrnost to, co se rozumělo samo sebou (zásada §§ 442 a 1394 obč. zák.).

Čís. 14060.

Neprojevili-li kupitel, domáhající se zrušení koupě z důvodu § 934 obč. zák. a vrácení kupní ceny, výslovně ochotu vrátiti koupenou věc, ale také to neodpíral, nemá to v zápětí zamítnutí žaloby, nýbrž jest, je-li žalobní nárok jinak odůvodněn, prodatele odsouditi k plnění žalobního nároku proti tomu, že kupitel zároveň vrátí koupenou věc.

Pokud kupitel auta jeho upotřebením nedoznal újmu na nároku podle § 934 obč. zák.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1934, Rv I 99/33.)

Kupitelka auta domáhala se na prodateli zrušení kupní smlouvy z důvodu § 934 obč. zák. a vrácení kupní ceny. **Procesní soud** první stolice uznal podle žaloby, **odvolací soud** žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

V souzeném případě domáhá se žalobkyně zrušení koupě z důvodu § 934 obč. zák. a vrácení kupní ceny. Ze žaloby nevyplývá, že žalobkyně odpírá vrátiti koupené auto, bude-li žalobní prosbě vyhověno. Neprojevila-li žalobkyně výslovně ochotu tu v žalobě ani za řízení v první stolici, nemá to v zápětí, jak odvolací soud míní, zamítnutí žaloby, jež by bylo nutným jen, kdyby se vzájemné plnění mělo státi předem. Poněvadž v souzeném případě jde o plnění z ruky do ruky, může býti jediným důsledkem nedostatku této vzájemné nabídky, že žalovaný bude odsouzen k plnění žalobního nároku proti tomu, že žalobkyně zároveň splní vzájemnou povinnost, že vrátí auto. Podle zásady § 934 obč. zák. může strana, jež byla zkrácena nad polovici ceny, žádati za zrušení smlouvy a za obnovení dřívějšího stavu. Tento právní prostředek je nepřipustný, je-li obnovení dřívějšího stavu podle povahy věci vyloučeno. Žalovaný vidí nepřipustnost žaloby podle § 934 obč. zák. v tom,

že prodané jím auto, jež značně trpělo tím, že žalobkyně s ním stále jezdila a je přetěžovala a že její manžel několikrát je karamboval a opravy prováděl sám, ač není odborníkem, a neměl k tomu potřebné pomůcky, nelze v původním stavu vrátiti. Odvolací soud vzal sice na základě spisu a výsledků odvolacího jednání za prokázané, že auto bylo v době vynesení rozsudku první stolice ve stavu podstatně horším než v době prodeje a že oprava auta nyní je bezúčelná, takže uvedení v předešlý stav je nemožné, a zamítl proto žalobu. Zjištění to nemá však opory ve spisech, tím méně ve výsledcích jednání odvolacího, při němž zástupcové stran přednesli jen své spisy. Prvý soud zjistil jen, že žalobkyně po koupi auta prováděla na něm běžné opravy, zjistil dále cenu auta v době jeho prodeje, nezjistil však, že jeho stav v době rozsudku je horší než v době prodeje. Nezáleží na tom, že, jak se vyjádřili znalci, dnešní cena automobilu jest s ohledem na tržové poměry se starými vozy daleko nižší než v době prodeje. Znalci nevyslovili se vůbec o tom, zda a jaké zhoršení nastalo na autu po prodeji, zda zhoršení to má příčinu ve stáří a v jeho řádném upotřebení, či zaviněno-li žalobkyní. Okolnosti tyto — nikoliv dnešní poměry tržové se starými vozy — jsou pro posouzení případu směrodatné. Rozhodující je, zda stav auta a pokud zhoršen byl proti době, kdy bylo prodáno, zda zhoršení to je přirozeným následkem stáří auta a řádného jeho upotřebení, či zda na zhoršení tom a pokud má vinu žalobkyně a zda na základě vyšetřených takto okolností lze obnoviti původní stav auta. Při koupi věci k užítu jest vždy počítati s jistým upotřebením. Kupitel může samozřejmě učiniti náklady na věc a, i když ji přiměřeně upotřebuje — ovšem ne způsobem neobyčejným — nedoznává tím újmu na nároku podle § 934 obč. zák. Znalci mluví v posudku jen o poklesu cen auta se zřetelem k dnešním tržovým poměrům, nezmiňujíce se o tom, že rozdíl v ceně auta zaviněn byl upotřebením a jakým, a ani znalci a dle zjištění nižších soudů ani žádný ze svědků nemluví o tom, že auto v době vynesení rozsudku soudu první stolice bylo v horším stavu než v době prodeje. Bude proto na nižších soudech, které, vycházejíce z jiného právního názoru, neobíraly se uvedenými pro rozhodnutí sporu směrodatnými okolnostmi, by vhodným způsobem (případným výslechem důležitých svědků a stran nanejvýš též znalci) tyto okolnosti vyšetřily a zjistily.

Čís. 14061.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).

Žalobu o bezúčinnost nálezu rozhodců, na něž bylo rozhodování přeneseno kolektivní smlouvou, nelze podat u pracovního soudu.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1934, Rv II 643/34.)

Žalobě o bezúčinnost nálezu rozhodců pracovní soud vyhověl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.